

Міністерство культури та стратегічних комунікацій України
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕАТРУ, КІНО І
ТЕЛЕБАЧЕННЯ ІМЕНІ І. К. КАРПЕНКА-КАРОГО

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії КНУТКіТ
імені І. К. Карпенка-Карого

Інна КОЧАРЯН
28 березня 2025 року

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ
для вступників на освітньо-професійну програму

«Мистецтво театру ляльок»

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»
Спеціальність	В6 «Перформативні мистецтва»
Вступ на основі	НРК6, НРК 7 (освітнього ступеня бакалавра, освітнього ступеня магістра та освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста)

Програма затверджена на засіданні
кафедри мистецтва театру ляльок
(протокол № 5 від 20 березня 2025 р.)
Зав. кафедри мистецтва театру ляльок

Руслан НЕУПОКОЄВ

ЗМІСТ

ВСТУП	3
ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ІСПИТУ	4
ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ФАХОВОГО ІСПИТУ	4
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	6
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	8

ВСТУП

Мета вступного випробування (фахового іспиту) – виявлення рівня базових знань та вмінь вступників, які необхідні для опанування ними освітньо-професійної програми підготовки «Мистецтво театру ляльок» за освітнім ступенем «Магістр» із спеціальності: В6 «Перформативні мистецтва» галузі знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки».

Для забезпечення ефективності реалізації завдань освітньої підготовки, що визначені в освітньо-професійній програмі, до вступників ставляться вимоги щодо їх професійних здібностей та підготовленості, у вигляді системи знань, умінь і навичок, до опанування освітньої програми «Мистецтво театру ляльок» та рівня теоретичних знань і практичних навичок вступників, визначених стандартом вищої освіти для бакалаврського ступеня спеціальності В6 «Перформативні мистецтва», яких вони набули під час здобуття освітнього ступеня «Бакалавр».

Завданням фахового іспиту є: оцінка глибини теоретичної та практичної фахової підготовки вступників, виявлення рівня практичних умінь і навичок щодо професійних функцій актора, режисера та сценографа театру ляльок; визначення здатності застосування набутих знань, умінь і навичок, а саме:

- володіти культурою мислення, узагальнення, аналізу і синтезу в професійній діяльності (актора, режисера, сценографа) театру ляльок;
- володіти державною мовою України, культурою висловлювання, вмінням логічно будувати власне мовлення (письмове та усне);
- вміти виявляти, ставити та вирішувати проблеми, аналізувати проблемні ситуації й приймати обґрунтовані рішення для їх розв’язання;
- вміти застосовувати й удосконалювати навички міжособистісної взаємодії;
- володіти виконавськими вміннями й навичками професії, елементами внутрішньої і зовнішньої техніки виконавця (постановника);
- вміти відтворювати в художніх сценічних образах власну здатність до творчого сприйняття світу;
- оперувати специфічною системою виражальних засобів театру ляльок при створенні та виробництві вистави;
- обирати та аналізувати художній твір для показу (демонстрації), самостійно визначаючи спосіб його інтерпретації;
- обирати художні засоби, необхідні для відтворення креативного задуму при реалізації вистави (проекту);
- вміти знаходити адекватні засоби презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності;
- володіти методикою аналізу сценічного твору;
- знати історію світового й українського театру ляльок та драматичного театру;
- знати основні етапи (епохи, стилі, напрямки) у розвитку музики, літератури, образотворчого мистецтва, кіно; історичні та сучасні факти про життя і творчість видатних особистостей у сфері мистецтва;
- вміти орієнтуватися у напрямках та концепціях сучасного художнього життя, у розвитку сценічного мистецтва, осмислювати тенденції сучасних культурно-мистецьких процесів;
- володіти професійною лексикою, використовувати її у подальшій професійній діяльності.

ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ІСПИТУ

Оцінювання знань вступників носить комплексний характер та складається з одного фахового іспиту (усно). Фаховий іспит може проводитись в очному та дистанційному форматі (ЛИШЕ для вступників, які перебувають на тимчасово окупованій території) відповідно до Правил прийому до Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого в 2025 році. Екзаменаційний білет містить 3 запитання. Перше ґрунтується на питаннях з основ історії та теорії мистецтв, друге – з історії та теорії театру ляльок, третє – презентація реферату з фаху. Запитання фахового іспиту зорієнтовані на виявлення знань, щодо особливостей та принципів діяльності мистецтва театру ляльок, що дозволяють виявити знання, використовувати категоріальний апарат, виконувати професійні функції актора, режисера та сценографа театру ляльок.

Відповідаючи на питання білету, студент повинен дати усну розгорнуту відповідь на запропоновані питання, підкріпити теоретичні положення певними прикладами або проілюструвати теоретичне положення у практичному його втіленні. А також захистити реферат з питань акторської, режисерської або сценографічної майстерності театру ляльок. Текст реферату має бути надрукованим з дотриманням правил синтаксису та орфографії, на одному боці аркуша формату А4. Обов'язково залишаються поля: зліва - 25-30 мм, праворуч – 10 мм, зверху, знизу – 15-20 мм. Шрифт Times New Roman 14; 1,5 інтервал.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ФАХОВОГО ІСПИТУ

1. Зерно ролі як метафорична складова сценічного образу.
2. Художній образ вистави та процес роботи над ним.
3. Характер і характерність персонажу вистави.
4. Подієвий ряд та його параметри.
5. Творчий шлях В. А. Афанасьєва.
6. Визначте різницю елементів логічного ряду: роль – персонаж – образ.
7. Основні віхи діяльності УНІМА.
8. Основні міжнародні фестивалі театрів ляльок України.
9. Характеристика засобів художньої виразності мистецтва театру ляльок?
10. Вплив надзавдання на наскрізну дію.
11. Специфіка мистецтва театру ляльок у контексті роботи художника, режисера, актора.
12. Складові сценічного образу.
13. Системи керування театральною лялькою у контексті естетичних та жанрових особливостей вистави театру ляльок.
14. Запропоновані обставини та їхнє значення в організації процесу сценічної дії.
15. Витоки та естетика європейського народного театру ляльок.
16. Маска в традиційному та сучасному театрі ляльок.
17. Темп і ритм вистави та епізоду.
18. Особливості епічного театру Б. Брехта.
19. Естетичні принципи та особливості ляльководіння в відкритому прийомі в традиційному та сучасному театрі ляльок.
20. Увага як елемент сценічної дії. Три кола уваги.

21. Театр корифеїв, його значення для історії українського театру.
22. Взаємовідносини актора та ляльки у виставі відкритого прийому, «коридори» спілкування.
23. Тема та ідея як інструмент роботи над виставою, способи визначення.
24. Значення театральної етики у формуванні актора, режисера, сценографа.
25. Лялька як художній образ та інструмент.
26. Етюд як метод оволодіння основами акторської майстерності.
27. Спілкування як елемент сценічної дії.
28. Вплив театру ляльок на режисерські пошуки Леся Курбаса.
29. Внутрішній монолог та підтекст.
30. Другий план у виставі.
31. Основні етапи розвитку театру тіней.
32. Театр "Цендеріке" та творчість Маргарити Нікулеску.
33. Метод дійового аналізу та його значення в роботі на роллю.
34. Історичне коріння та естетика українського вертепу.
35. Комедія дель арте: маски та драматургія.
36. «Живий» план у театрі ляльок з точки зору специфіки.
37. Українська професійна школа мистецтва театру ляльок.
38. Театр ляльок 70-80 рр. Уроки та проблеми поліспецифічного театру
39. Творчість Філіппа Жанті.
40. Творча діяльність Едварда Гордона Крега та теорія "надмаріонетки".
41. Дія як основний матеріал акторського мистецтва.
42. Основні творчі пошуки та здобутки сучасного українського театру ляльок.
43. «Історія маріонетки» Йоріка, основні тези.
44. Видатні сценографи 20 сторіччя.
45. Японський театр: «Бунраку», «Кабукі», «Но», в контексті мистецтва театру ляльок.
46. Українська драматургія театру ляльок другої половини 20ст.
47. Персонажі вертепу: походження та історичні паралелі.
48. Поняття акторського завдання та акторського пристосування.
49. Історія виникнення та розвитку водевілю.
50. Творчий шлях С. І. Єфремова
51. Атмосфера вистави: значення та способи створення.
52. Особливості голосоведіння в театрі ляльок.
53. Мізансцена як мова режисера
54. Особливості роботи режисера з художником.
55. Особливості роботи режисера з драматургом.
56. Особливості роботи режисера з композитором.
57. Особливості роботи режисера з актором, постановка акторського завдання.
58. Особливості роботи режисера з балетмейстером.
59. Основні завдання сценографії.
60. Поетичний театр С. М. Брижаня.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

100-бальна шкала (від 100 до 200 балів)			
Незадовільно 100-124 балів	Задовільно 125-149 балів	Добре 150-179 балів	Відмінно 180-200 балів
Відсутні знання нормативного матеріалу, також відсутній рівень самостійного та критичного мислення, відсутня здатність послідовно викладати матеріал, узагальнювати та інтерпретувати відповідь, відсутність теоретичної підготовки з мистецтва театру ляльок; відсутня логіка побудови відповіді; відсутні знання професійної термінології. Реферат не є оригінальним, не містить авторської думки та елементів дослідження, не відповідає заявленій темі та немає стосунку до мистецтва театру ляльок. Вступник не володіє культурою мислення, узагальнення, аналізу і синтезу в професійній діяльності (актора, режисера, сценографа) театру ляльок, культурою висловлювання, вмінням логічно будувати власне мовлення (письмове та усне); не вміє виявляти, ставити та вирішувати проблеми,	Обмежені знання нормативного матеріалу, посередній рівень самостійного та критичного мислення, нечіткий виклад матеріалу, логіка побудови відповіді, недостатня теоретична підготовка з мистецтва театру ляльок; посередні знання професійної термінології. Реферат містить авторську думку та елементи дослідження, проте не відповідає заявленій темі та немає стосунку до мистецтва театру ляльок. Вступник посередньо володіє культурою мислення, узагальнення, аналізу і синтезу в професійній діяльності (актора, режисера, сценографа) театру ляльок, культурою висловлювання, вмінням логічно будувати власне мовлення (письмове та усне). Нечітко виявляє, ставить та вирішує проблеми, аналізує проблемні ситуації й приймає обґрунтовані рішення для їх розв'язання. Обмежені виконавські вміння й навички професії, елементи внутрішньої і зовнішньої техніки	Вступник повинен продемонструвати належні знання нормативного матеріалу, рівень самостійного та критичного мислення, чіткий виклад матеріалу, логіка побудови відповіді, достатню теоретичну підготовку з мистецтва театру ляльок; знання професійної термінології. Реферат містить авторську думку та елементи дослідження, відповідає заявленій темі та дотичний до мистецтва театру ляльок. Вступник на достатньому рівні володіє культурою мислення, узагальнення, аналізу і синтезу в професійній діяльності (актора, режисера, сценографа) театру ляльок, культурою висловлювання, вміє логічно будувати власне мовлення (письмове та усне); Чітко виявляє, ставить та вирішує проблеми, аналізує проблемні ситуації й приймає обґрунтовані рішення для їх розв'язання. Достатні виконавські вміння й навички професії, елементи внутрішньої і	Вступник повинен продемонструвати вияв широких і системних знань у галузі мистецтва, зокрема театру ляльок. Ґрунтовні знання про стан національного та світового театру, режисури та сценографії театру ляльок. Високий рівень самостійного та критичного мислення, чіткий виклад матеріалу, логіка побудови відповіді, ґрунтовні знання професійної термінології. Реферат містить авторську думку та всі елементи дослідження, ґрунтовно розкриває заявлену тему та дотичний до мистецтва театру ляльок. Вступник на високому рівні володіє культурою мислення, узагальнення, аналізу і синтезу в професійній діяльності (актора, режисера, сценографа) театру ляльок, культурою висловлювання, вміє логічно будувати власне мовлення (письмове та усне); На високому рівні виявляє, ставить та вирішує проблеми, аналізує проблемні ситуації й приймає обґрунтовані рішення для їх розв'язання. Високий рівень виконавських вмінь та навичок

аналізувати проблемні ситуації й приймати обґрунтовані рішення для їх розв'язання. Відсутні виконавські вміння й навички професії, елементи внутрішньої і зовнішньої техніки виконавця (постановника). Вступник не вміє знаходити адекватні засоби презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності, не володіє методикою аналізу сценічного твору. Допущення ряду суттєвих помилок. Непереконлива мотивація вибору професії.	виконавця (постановника). Вступник непереконливо знаходить адекватні засоби презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності, посередньо володіє методикою аналізу сценічного твору. Посередній рівень самостійного та критичного мислення, допущення неточностей, невпевненість у відповідях. Непереконлива мотивація вибору професії.	зовнішньої техніки виконавця (постановника). Вступник знаходить адекватні засоби презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності, на достатньому рівні володіє методикою аналізу сценічного твору. Достатній рівень самостійного та критичного мислення, вміння логічно та послідовно викладати матеріал. Переконлива мотивація вибору професії.	професії, елементів внутрішньої і зовнішньої техніки виконавця (постановника). Вступник знаходить оригінальні засоби презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності, на високому рівні володіє методикою аналізу сценічного твору. Чіткі відповіді на питання. Оригінальність та винахідливість власних думок. Переконлива мотивація вибору професії.
--	---	---	---

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Виходцевський В. Технологія виготовлення театральної ляльки – Навчальний посібник. – Київ-Львів-2011.160с.:іл.
2. Вериківська М. І. Становлення української радянської сценографії. – К.: Мистецтво, 1981.
3. Голдовский Б., Смелянская С. Театр кукол Украины. – Сан-Франциско, 1998.
4. Клековкін О. Містерія у генезі театральних форм і сценічних жанрів: навч. посібник. – К.: Київський державний інститут театального мистецтва ім. Карпенко-Карого, 2001.
5. Клековкін О. Сакральний театр: Генеза. Форми. Поетика (Структурно-технологічне дослідження). – К.: КДІТМ, 2002.
6. Коломієць Р.П. Театр Саксаганського і Карпенка-Карого. – К.: Мистецтво, 1984.
7. Корифеї українського театру. Зб. статей. – К.: Мистецтво, 1982.
8. Корнієнко Н. М. Лесь Курбас: репетиція майбутнього. – К.: Мистецтво, 1998.
9. Курбас Л. Березіль. – К., 1988.
10. Лідер Д. Театр для себе. – К.: Факт, 2003. - 103 с.
11. Митці України: Енциклопедичний довідник. – К.: Вища школа, 1992.
12. Неллі В. О. Про режисуру. – К., Мистецтво, 1977
13. Обертинська А. П. Основи теорії драми та сценарної майстерності: навч. посібник. – К.: КДАКККіМ, 1999.
14. Пави П. Словник театру. – Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006 р. – 504 с.
15. Попов Л. П. Віктор Андрійович Афанасьєв . – К.: ТОВ «УВПК «ЕксОб», 2009 – с.344.
16. Режиссерский тренинг (сост. Клековкин А.Ю.). – К.: РМКУЗИиК, 1987.
17. Ремез О. Мізансцена – мова режисера. – К., Мистецтво, 1970
18. Рубинський А.Ю. Харьковский театр кукол: история, анализ традиций и школы (опыт исторической философии). – Харьков: Тим Пабlish Груп, 2014. – 512с, илл.
19. Станіславський К. Моє життя в мистецтві. – К., 1955.
20. Чайковський Д. Шляхи розвитку режисури як професії – К.:ДУХ І ЛІТЕРА, 2013. – 672с.